

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY CHOCIANÓW**

Autor:
mgr inż. Tomasz Rodkiewicz

Wrocław luty 2021

Przy rozpowszechnianiu obowiązują prawa autorskie na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 1191 ze zm.) Niniejsza prognoza nosi charakter dokumentu autorskiego na prawach rękopisu i nie może być publikowana ani cytowana w całości lub w części bez zgody zleceniodawcy i autora. Zastrzeżenie powyższe nie dotyczy udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, o którym mowa w art. 9, ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021r. poz. 247).

SPIS TREŚCI:

- 1. Podstawy sporządzenia prognozy.**
- 2. Cel i zakres prognozy.**
- 3. Metodyka opracowania.**
- 4. Syntetyczna charakterystyka ocenianego dokumentu oraz jego powiązań z innymi opracowaniami. Główne cele projektu.**
 - 4.1. Cele i zadania ocenianego dokumentu.
 - 4.2. Powiązania studium z innymi dokumentami.
- 5. Charakterystyka stanu środowiska.**
 - 5.1. Ukształtowanie powierzchni terenu.
 - 5.2. Budowa geologiczna.
 - 5.3. Zasoby wodne.
 - 5.3.1. Wody powierzchniowe.
 - 5.3.2. Wody podziemne.
 - 5.4. Klimat.
 - 5.5. Środowisko przyrodnicze.
 - 5.6. Gleby.
 - 5.7. Formy ochrony przyrody.
 - 5.8. Odporność na degradację.
 - 5.9. Stan czystości powietrza i hałas.
- 6. Presja antropogeniczna wywierana na środowisko gminy.**
 - 6.1. Zagospodarowanie i zainwestowanie terenu.
 - 6.2. Zagrożenia dla stanu środowiska wynikające z istniejącego zagospodarowania.
 - 6.2.1. Zagrożenia dla warunków wodnych.
 - 6.2.2. Zagrożenia atmosfery, hałas.
 - 6.2.3. Zagrożenia gleby.
 - 6.2.4. Zagrożenia powodowane oddziaływaniem elektroenergetycznym.
- 7. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.**
- 8. Przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń projektu zmian studium na poszczególne komponenty środowiska.**
- 9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu, wspólnotowym, krajowym i regionalnym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.**
- 10. Transgraniczne oddziaływanie.**
- 11. Proponowane rozwiązania ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko wywołane realizacją ustaleń studium.**
- 12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.**
- 13. Oświadczenie autora – załącznik do prognozy.**

1. Podstawy sporządzenia prognozy.

W związku z wejściem w życie z dniem 15 listopada 2008r. ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021r. poz. 247) zwanej dalej ustawą „o ocenach”, do katalogu dokumentów podlegających obowiązkowo postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko włączono projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (zwanym dalej studium). Przepis ten stanowi transpozycję dyrektywy 2001/42/WE i dyrektywy Rady 92/43/EWG z 21.05.1992 tzw. „dyrektywy siedliskowej” do prawodawstwa polskiego. Obecnie wymogi odnośnie obowiązku przeprowadzenia dla tego dokumentu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynikają z zapisów art. 46 – 50 cyt. ustawy. Konsekwencją tych zapisów jest przeprowadzenie, przez organ opracowujący projekt studium, strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z przepisami art. 54- 55 niniejszej ustawy.

Zasadniczymi elementami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko są:

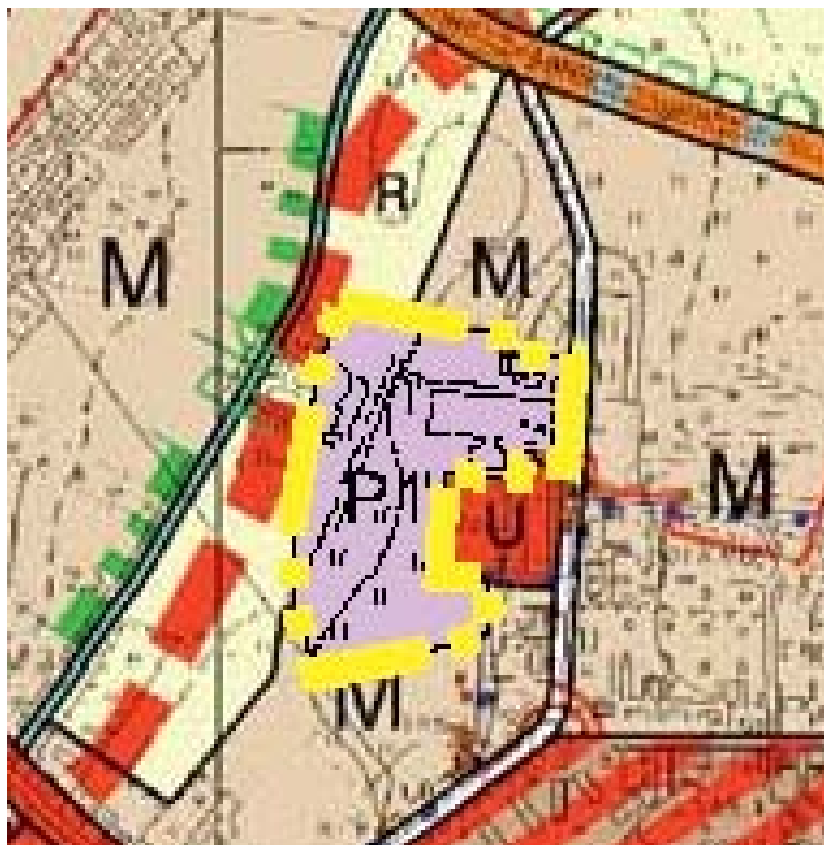
- uzgodnienie z właściwymi organami ochrony środowiska i państwowej inspekcji sanitarnej zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko do projektu danego dokumentu,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu,
- poddanie projektu danego dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowaniu przez właściwe organy ochrony środowiska i państwowej inspekcji sanitarnej,
- wzięcie pod uwagę przy opracowywaniu ostatecznej wersji danego dokumentu ustaleń i wniosków zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinii właściwych organów i uwag społeczeństwa,
- przeprowadzenie analizy skutków realizacji przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko.

2. Cel i zakres prognozy.

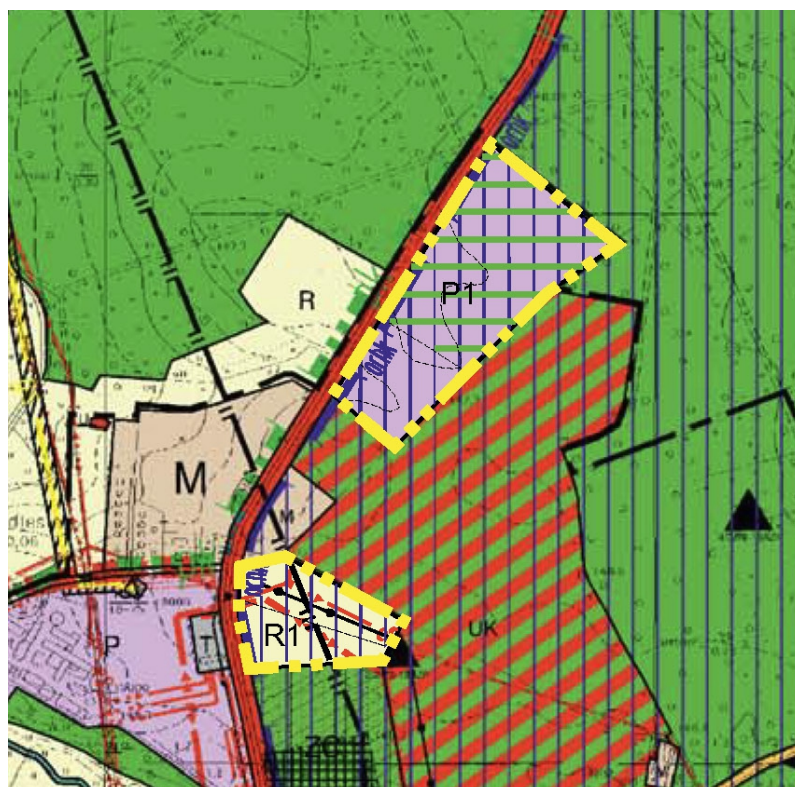
Celem prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów jest ocena stopnia uwzględnienia w tym dokumencie, zasad zrównoważonego rozwoju oraz skutków środowiskowych działalności człowieka w przyrodzie a także ocena potencjalnych (pozytywnych i negatywnych) skutków środowiskowych proponowanych w projekcie zmiany studium. Zmiana studium realizowana jest na podstawie uchwały nr XXVIII.184.2020 Rady Miejskiej w Chocianowie z dnia 9 lipca 2020r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów.

Zmiany w Studium polegają na:

- a) przeznaczeniu części terenów zlokalizowanych przy ul. Kolonialnej z obszarów funkcjonalnych, mieszkaniowych, rolniczych, koncentracji usług i aktywności gospodarczej na obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej;
- b) przeznaczeniu części terenów zlokalizowanych przy ul. Głogowskiej, z obszarów funkcjonalnych, mieszkaniowych na obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej;
- c) przeznaczeniu części terenów zlokalizowanych przy ul. Głogowskiej, z obszarów funkcjonalnych, zieleni – kulturowej, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, na obszary funkcjonalne rolnicze.

Teren objęty zmianą studium przy ul. Kolonialnej.

Tereny objęte zmianą studium przy ul. Głogowskiej.

LEGENDA ZMIANY STUDIUM

GRANICA OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM ZGODNIE Z UCHWAŁĄ NR XXXVIII.184.2020 RADY MIEJSKIEJ W CHOĆCIEWIE Z DNIA 9.07.2020R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CHOĆCIEW

II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA - OBSZARY FUNKCJONALNE

P1 Obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej

R1 Obszar funkcjonalny rolniczy

III - LOKALNE WARTOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

Korytarz ekologiczny Bory dolnośląskie - Odra Środkowa

Legenda dla terenów objętych zmianą.

Z formalnego punktu widzenia prognoza powinna być dokumentem sporządzanym równolegle z projektem studium, dla którego ma określić te ewentualne zmiany w środowisku, które wiążą się z dopuszczeniem przez studium konkretnych warunków i kierunków zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów gminy. Zgodnie jednak z zasadą dobrej praktyki, w dziedzinie ocen oddziaływania na środowisko polityk, planów i programów, w rzeczywistości ocenie podlegał wstępny projekt dokumentu, tak aby możliwe było wprowadzenie w nim zmian wynikających z analiz wykonanych w ramach przygotowywania prognozy oddziaływania na środowisko.

Prognoza stanowi bowiem jeden z instrumentów służących temu, aby powstający dokument (studium) był jak najbardziej zgodny z zasadami trwałego i zrównoważonego rozwoju, co – zgodnie z przyjętą metodyką – osiąga się poprzez współpracę niezależnych zespołów autorów studium i autorów prognozy.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko projektu studium gminy określa art. 51, ust. 2 cyt. ustawy „o ocenach” i obejmuje następujące zagadnienia:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także poszczególne komponenty środowiska – z uwzględnieniem zależności i wzajemnych oddziaływań między tymi elementami środowiska,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami studium, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń studium na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury. Oddziaływanie na środowisko, każdego przedsięwzięcia, przewidzianego do realizacji w ramach poszczególnych ustaleń studium jest bowiem odmienne, w zależności od sposobu tej realizacji, funkcjonowania, czasu trwania i lokalizacji. O tym czy określone przedsięwzięcie reprezentujące dany kierunek zagospodarowania przestrzennego gminy, jest możliwe do realizacji, zdecyduje m.p.z. a ostateczny kształt zostanie określony w decyzji środowiskowej, po rozpatrzeniu raportu oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko i rozstrzygnięciu o wyborze określonego wariantu przedsięwzięcia, wykonaniu działań kompensacyjnych lub całkowitej rezygnacji z inwestycji.

Prognoza oddziaływania na środowisko należy do dokumentów zawierających informacje o środowisku, wymienionych enumeratywnie w art. 21 ust. 2 ustawy o „ocenach”, a zatem zgodnie z przepisami art. 21, ust. 1 tejże ustawy, podlega upublicznieniu na zasadach określonych w art. 3, ust. 1 pkt 11 ustawy o „ocenach”.

Podanie do publicznej wiadomości w rozumieniu art. 3, ust. 1, pkt 11 ustawy o „ocenach” nie jest sprzeczne z regulacją zawartą w art. 11, pkt 10 cyt. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dlatego nie ma przeciwwskazań aby odbywało się na dotychczasowych zasadach tj. poprzez ogłoszenie w miejscowej prasie.

Zgodnie z art. 54, ust. 3 ustawy „o ocenach” zasady wnoszenia uwag i wniosków oraz opiniowania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin określają przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2021r. poz. 741 ze zm.). W świetle regulacji zawartej w art. 29 ustawy o „ocenach”, każdy ma prawo składania uwag i wniosków w postępowaniu, którego przedmiotem jest m.in. uchwalenie studium a obowiązkiem organu gminy jest zapewnienie możliwości takiego udziału przed uchwaleniem studium i rozpatrzenie zgłoszonych uwag i wniosków, a także ustaleń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko.

3. Metodyka opracowania.

Przyjęta w niniejszej prognozie metoda oceny jest zgodna z zaleceniami podręcznika wykonywania ocen strategicznych dla dokumentów związanych z realizacją polityki spójności („Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007-2013”, z lutego 2006r.) i odpowiada modelowi oceny typu „objective-led appraisal” (model oceny realizacji celów), który umożliwia włączanie aspektów środowiskowych w strukturę dokumentu poddawanego ocenie. Metoda ta jest uznawana za najlepiej dostosowaną do oceny dokumentów o dużym stopniu ogólności, jakimi są dokumenty strategiczne, a takim niewątpliwie jest studium gminy, w którym określa się politykę przestrzenną gminy na całym jej obszarze oraz ogólne kierunki i zasady zagospodarowania wyróżniające tę politykę. Poradnik ten, zalecany jest do stosowania przez Dyрекcję Generalną ds. Rozwoju Regionalnego Komisji Europejskiej (wersja polska „Podręcznik do Strategicznych Ocen Oddziaływania na Środowisko dla polityki spójności na lata 2007-2013” - Ministerstwo Środowiska, luty 2006r.). Ponadto w celach metodycznych niniejszej prognozy wykorzystywano wytyczne metodyczne dotyczące przepisów Artykułu 6 (3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG p.t. „Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000” w polskim tłumaczeniu WWF Polska 2005 oraz opracowanie „Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych” autor- M. Kistowski i M. Pchałek. Ministerstwo Środowiska Warszawa 2009.

W procesie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko, bada się poszczególne rezultaty procesu planowania w kontekście ich wpływu na środowisko. W celu maksymalizowania korzyści dla środowiska, wynikających z propozycji rozwojowych oraz jednoczesnego minimalizowania ich negatywnych oddziaływań na środowisko i zagrożeń dla niego, można w nim proponować konieczne poprawki dla osiągnięcia tego celu. Na użytek niniejszej prognozy, metodę oceny zmodyfikowano i dostosowano do specyfiki ocenianego dokumentu, w tym do jego tematyki i stopnia ogólności.

Prace nad prognozą zgodnie z przyjętą metodyką przebiegały w następujących etapach:

Etap I – Analiza dokumentów źródłowych oraz ustalenie kryteriów oceny ustaleń studium w kontekście wpływu na środowisko naturalne,

Etap II – Ustalanie zależności między zapisami studium a zagadnieniami ochrony środowiska zawartymi w kryteriach oceny,

Etap III – Ocena i opis oddziaływań na środowisko oraz możliwości wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju wraz z propozycjami zmian w projekcie studium.

Prace nad prognozą rozpoczęto od analizy dokumentów źródłowych. Analizowano dostępne materiały dotyczące:

- stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów, odporności na degradację i zdolności do regeneracji,
- zgodności projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami środowiskowymi,
- skuteczności ochrony różnorodności biologicznej,
- zagrożeń dla środowiska, z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, jakie mogą powstawać w związku z propozycjami przyjętych ustaleń,
- skutków dla istniejących form ochron przyrody oraz innych obszarów chronionych oraz zmian krajobrazowych,
- wyboru rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na

środowisko przyrodnicze i kulturowe,

- zgodności z przepisami prawa wspólnotowego, krajowego i miejscowego dotyczącego ochrony środowiska.

Podstawą dla ustalenia kryteriów oceny była analiza wybranych dokumentów strategicznych, aktów prawnych Polski i Unii Europejskiej, ekologicznych konwencji międzynarodowych oraz najistotniejszych dokumentów o charakterze polityk i strategii z dziedziny ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Uzyskaną bazową listę kryteriów poddano adaptacji, dopasowując ją do charakteru i tematyki ocenianego dokumentu ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów dotyczących potencjalnego wpływu proponowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego na stan różnych elementów środowiska.

Ustalania zależności pomiędzy zapisami projektu zmian studium a zagadnieniami ochrony Środowiska, zawartymi w kryteriach oceny dokonano kilkoma metodami:

- metodą opisu stanu środowiska, bazującą na danych archiwalnych uzyskanych w różnych instytucjach,
- prognozowania eksperckiego, opartego na wiedzy, doświadczeniu i intuicji autorów prognozy,
- metodą modelowania ilustrującego, polegającą na nałożeniu na rysunek istniejącego stanu środowiska, planowanych w studium elementów zagospodarowania przestrzennego gminy,
- metodą syntetycznej oceny skutków realizacji ustaleń projektu studium gminy na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego w oparciu o macierz Leopolda, gdzie wierszom tej macierzy przypisano wybrane elementy zagospodarowania przestrzennego a kolumnom poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego lub określone walory środowiska.

Przy wykonywaniu niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko zachowano właściwą staranność i standardy pracy eksperckiej, jednakże nie udało się uniknąć niektórych niepewności. Studium gminy jest dokumentem specyficznym, zawierającym ogólną koncepcję sposobu zagospodarowania przestrzennego gminy, która rozwinięta zostanie szczegółowo w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów gminy.

4. Syntetyczna charakterystyka ocenianego dokumentu oraz jego powiązań z innymi opracowaniami. Główne cele projektu.

4.1. Cele i zadania ocenianego dokumentu.

Przedmiotem oceny w zakresie spełnienia wymagań w zakresie środowiska jest projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów. Dokument ten powstał na podstawie uchwały nr XXVIII.184.2020 Rady Miejskiej w Chocianowie z dnia 9 lipca 2020r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów. Zasadniczym jego celem jest uaktualnienie polityki przestrzennej gminy.

Zmiany w Studium polegają na:

- a) przeznaczeniu części terenów zlokalizowanych przy ul. Kolonialnej z obszarów funkcjonalnych, mieszkaniowych, rolniczych, koncentracji usług i aktywności gospodarczej na obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej;
- b) przeznaczeniu części terenów zlokalizowanych przy ul. Głogowskiej, z obszarów funkcjonalnych, mieszkaniowych na obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej;
- c) przeznaczeniu części terenów zlokalizowanych przy ul. Głogowskiej, z obszarów funkcjonalnych, zieleni – kulturowej, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, na obszary funkcjonalne rolnicze.

4.2. Powiązania studium z innymi dokumentami.

Opracowany dokument powiązany jest w różnym stopniu z następującymi dokumentami źródłowymi:

1. Planem zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (uchwała nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020r.);
2. Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020 (uchwała nr XXXII/932/13 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 lutego 2013r.);
3. Uchwałą nr XLI/1407/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 grudnia 2017r. w

sprawie wprowadzenia na obszarze województwa dolnośląskiego, z wyłączeniem Gminy Wrocław i uzdrowisk, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. U. Województwa Dolnośląskiego z 2017r., poz. 5155);

4. Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim. WBU Wrocław Uchwała nr 4857/III/10 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 31 sierpnia 2010;
5. Strategia rozwoju gminy Chocianów na lata 2014-2020, Chocianów 2014;
6. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Chocianów na lata 2019-202;
7. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów, zatwierdzone uchwałą nr XXXIV.220.2013 Rady Miejskiej w Chocianowie z dnia 23 maja 2013r.;
8. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Chocianów (uchwała Rady Miejskiej w Chocianowie nr XXXIV.222.2013 z dnia 23 maja 2013r., zmieniony uchwałą Rady Miejskiej w Chocianowie nr XXVIII.182.2018 z 26 maja 2018r.);
9. Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów, mgr inż. Anna Andrzejewska, Wrocław, sierpień 2012r.;
10. Opracowanie ekofizjograficzne wykonane dla gminy Chocianów, aut. Ilona Kamińska, marzec 2004.

W trakcie opracowywania prognozy stwierdzono dość istotne niedostatki w materiałach archiwalnych, co utrudniało wykonanie prognozy. Zasadnicze trudności stwarzał brak aktualnego opracowania ekofizjograficznego dla gminy. Istniejące opracowanie fizjograficzne gminy pochodzi z 2004r. W związku z tym, że okres ten jest dłuższy niż 2 lata, dlatego zgodnie z zaleceniami podręcznika „Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych”, zaistniała konieczność specjalnego gromadzenia, na potrzeby niniejszej prognozy, podstawowych aktualnych, w tym terenowych, informacji o obecnym stanie środowiska na terenie gminy.

Na etapie sporządzania zmiany Studium stwierdzono brak danych dotyczących parametrów planowanych inwestycji w mieście Chocianów.

5. Charakterystyka stanu środowiska.

Punktem wyjściowym do prognozowania przyszłych potencjalnych zmian jest wiedza o aktualnym stanie środowiska.

Środowisko jest wielkim systemem podlegającym złożonym, często nieprzewidywalnym, procesom przemian, które przebiegać mogą samoistnie lub w następstwie czynników antropogenicznych. Każda działalność gospodarcza człowieka ingeruje w środowisko, wywołując w nim zmiany trudne do przewidzenia tak z punktu widzenia zasięgu jak i charakteru. Dlatego współczesny rozwój społeczno – gospodarczy musi być dostosowany do warunków i możliwości jakie stwarza środowisko naturalne. Właściwy stan środowiska przyrodniczego można osiągnąć poprzez odpowiednie jego użytkowanie, ochronę i kształtowanie.

Gmina Chocianów położona jest w zachodniej części województwa dolnośląskiego. Terytorialna rozciągłość gminy w kierunku z południa na północ wynosi ponad 20km, a ze wschodu na zachód ok. 19,5km. Gmina Chocianów graniczy od południa z miastem i gminą Chojnów, od wschodu i południowego wschodu z miastem i gminą Polkowice, od północnego zachodu i zachodu z gminą Gromadka, od północnego zachodu z miastem i gminą Przemków a od północy z gminą Lubin. Administracyjnie w skład gminy wchodzi miasto i 12 miejscowości o charakterze wiejskim. Powierzchnia ogólna gminy wynosi 221,66km² i jest zamieszkiwana przez ok. 12.796 mieszkańców, z czego ok. 7.866 mieszka na terenie miasta Chocianów (dane z 2019r).

Pod względem położenia fizyczno – geograficznego obszar gminy Chocianów należy do 3 mezoregionów wchodzących w skład makroregionu Niziny Śląsko Łużyckiej są to: pofałdowana, wyższa od okolicznych obniżen i silnie zalesiona Wysoczyzna Lubińska oraz dwie równiny: Szprotawska na północy i Legnicka na południu, obejmujące szerokie dna dolin rzecznych zajętych przez pola uprawne oraz użytki zielone, obszary wypoczynkowe. Na przeważającym obszarze miasta i gminy Chocianów dominują formy pochodzenia wodnolodowcowego wykształcone w postaci równin sandrowych i wodnolodowcowych. Rzeźba powierzchniowa równin jest słabo urozmaicona.

5.1. Ukształtowanie powierzchni terenu.

W ukształtowaniu terenu przeważają rozległe równiny sandrowe pochodzenia wodnolodowcowego oraz pagóry i wzgórza akumulacji lodowcowej. O ukształtowaniu powierzchni tego terenu zdecydowały układy tektoniczne, rozległe do Sudetów. Chocianów zbudowany jest na obszarze dużej jednostki geologicznej zwanej „Menokliną Przedsudecką”. Budowa geologiczna tej jednostki została poznana dokładnie dzięki wierceniom geologicznym prowadzonym w okolicach Lubina, Polkowic w związku z odkryciem pokładów rudy miedzi. Z opisu geologicznego wynika, że większość miejscowości położona jest na piaszczystych glebach polodowcowych, pod którymi znajdują się złoża żwiru, gliny i łtów.

5.2. Budowa geologiczna.

Gmina Chocianów położona jest w obrębie dwóch jednostek geologiczno-tektonicznych: bloku przedsudeckiego (część centralna i południowa) oraz monokliny przedsudeckiej (północna część gminy). Jednostki te rozdzielone zostały dyslokacjami zwanymi systemem uskoków środkowej Odry. Surowce mineralne występujące na terenie miasta i gminy należy podzielić na: surowce metaliczne, skalne i energetyczne. Część złóż występuje na znacznych głębokościach. Są to złoża rud miedzi (Cu-Ag), złoża gipsu i anhydrytu oraz złoża węgla brunatnego. Złoża kruszyw naturalnych i surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz złoża energetyczne w postaci torfów występują na powierzchni bądź pod niewielkim nakładem, a ich eksploatacja nie jest obecnie prowadzona. Do surowców metalicznych należą stratoidalne, polimetaliczne złoża rud miedzi (Cu-Ag), występujące na niewielkich obszarach przy północnej granicy gminy. Są to obszary górnicze złoża – Polkowice. Głównymi metalami w kolejności są: miedź, srebro i kobalt. Pierwiastkami współwystępującymi są: nikiel, molibden, wanad, ren i selen. Gipsy i anhydryty występują w nadkładzie złóż miedzi jako kopalina towarzysząca.

Kruszywa naturalne to występujące na terenie gminy czwartorzędowe złoża piaszczyste i piaszczysto żwirowe, które poza nieeksploatowanym złożem Chocianów II nie mają udokumentowanych złóż. Kruszywa te zalegają głównie na obszarach zalesionych we wschodniej części gminy w postaci pasa ciągnącego się od Szklar Dolnych po Ogrodziska, we wschodniej części miasta i gminy, na wschód od Chocianowa, na północ od Pogorzelsk oraz w rejonie Rakowa, w południowej części gminy.

Surowcami energetycznymi są pokłady węgla brunatnych zalegające w utworach trzeciorzędowych na całym obszarze miasta i gminy Chocianów. Znaczenie gospodarcze posiadają pokłady węgla brunatnego z miocenu środkowego i górnego, jednakże dotychczas złoża te nie zostały udokumentowane.

Ponadto do surowców energetycznych zaliczono torfy występujące w obniżeniach dolinnych w pobliżu Chocianowa. Są to torfowiska niskie, zbudowane z torfów turzycowo mszystych o miąższości od 1 do 2m.

5.3. Zasoby wodne.

5.3.1. Wody powierzchniowe.

Obszar miasta i gminy Chocianów leży w dwóch dorzeczach: Bobra i Kaczawy. Północno - wschodnia, większa część gminy leży w obrębie dorzecza górnej i środkowej Szprotawy, będącej prawobrzeżnym dopływem górnego Bobra, oraz jej głównego dopływu - Chocianowskiej Wody. Pozostałe fragmenty gminy odwadniają na ogół źródłowe odcinki rzek i potoków, należące do zlewni Czarnej Wody, będącej prawobrzeżnym dopływem Kaczawy, oraz jej dopływu - Nidzicy. Sieć rzeczna uzupełniają liczne rowy melioracyjne, zwłaszcza w dolinie Chocianowskiej Wody. Podstawową sieć rzeczna tworzą więc:

- Chocianowska Woda wraz z większymi dopływami: Blizną i potokami Równik, Kalina i Zielenica;
 - górny odcinek Szprotawy (powyżej ujścia Chocianowskiej Wody) wraz z większym dopływem (bez nazwy) uchodzącym poniżej Trzmielowa;
 - środkowy odcinek Szprotawy (poniżej ujścia Chocianowskiej Wody) wraz z dopływami.
- Rzeka Szprotawa jest ciekim III rzędu prawobrzeżnym dopływem Bobru, do którego uchodzi

na 97,5km. Długość całkowita rzeki wynosi 57,6km a powierzchnia dorzecza 869,5km². Źródła rzeki znajdują się na wysokości około 160m n.p.m. na zachód od wsi Ogrodziska. Poza obszarem źródłowym płynie osiá szerokiego, płaskiego obniżenia, zwanego Równiną Szprotawską. Dorzecze Szprotawy charakteryzuje gęsta sieć wodna. Dna doliny są często zabagnione i zmeliorowane. W środkowym biegu rzeka jest częściowo uregulowana i obudowana. W miejscowości Parchów, powyżej ujścia Chocianowskiej Wody w 1971r. założony został posterunek wodowskazowy. Powierzchnia zlewni do tego wodowskazu wynosi 253km², a długość rzeki 17,3km. Na zachód od Jabłonowa, Szprotawa wpływa na teren gminy Radwanice. Całkowita długość rzeki na terenie gminy Chocianów wynosi około 23km. Powyżej Przemkowa Szprotawa przepływa przez duże obszary bagien i stawów. Źródłem zanieczyszczeń wód rzeki są wprowadzane do nich ścieki ze źródeł punktowych oraz spływy powierzchniowe z pól uprawnych.

Chocianowska Woda jest największym dopływem Szprotawy w mieście i gminie. Odwadnia jej środkową i zachodnią część. Jest to zlewnia IV rzędu o całkowitej powierzchni 85,1km², przy czym niewielka zachodnia część leży już w gminie Przemków. Dolina Chocianowskiej Wody, poza odcinkiem źródłowym, jest szeroka i zabagniona, o zawikłanej sieci wodnej. Wypełniają ją rozległe torfowiska i liczne rowy melioracyjne. W północno - zachodniej partii miasta Chocianów znajduje się bezodpływowa dolinka, w całości zatorfiona, która odwadniana jest w sposób sztuczny za pośrednictwem rowów melioracyjnych i wybudowanej w 1968r. pompowni, z której woda kierowana jest do potoku Równik.

Łącznie na terenie Powiatu Polkowickiego wody powierzchniowe zajmują 1013,5ha, co stanowi 1,3% powierzchni powiatu. Gminy Chocianów, Przemków oraz Radwanice stanowią zlewnię rzeki Szprotawy. Przez Gminę Grębocice przepływa potok Moskorzynka oraz rzeka Rudna. Rzeka Rudna jest ciekim II rzędu, lewostronnym dopływem Odry, do której uchodzi na 391,6km. Całkowita długość rzeki wynosi 31,3km, a powierzchnia dorzecza 394,4km². Rzeka Szprotawa jest ciekim III rzędu prawobrzeżnym dopływem Bobru, do którego uchodzi na 97,5km. Źródła jej znajdują się we wsi Ogrodzisko, gmina Chocianów. Długość całkowita rzeki wynosi 57,6km a powierzchnia dorzecza 869,5km².

W 2007r. monitoring czystości wód płynących prowadzony był przez WIOŚ we Wrocławiu na 5 stanowiskach pomiarowo-kontrolnych; w 2008r. już tylko na dwóch, natomiast w roku 2009 nie prowadzono pomiarów na żadnym stanowisku monitoringu na terenie powiatu. Stan fizykochemiczny wód badanych w punktach pomiarowo - kontrolnych w 2008 roku pozwolił zaklasyfikować wody we wszystkich badanych przekrojach do III klasy.

5.3.2. Wody podziemne.

Na obszarze powiatu występuje kilka zasobnych poziomów wodonośnych. Wyróżnia się dwu główne pietra wodonośne. tj. czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Trzeciorzędowe piętro wodonośne w miejscach braku użytkowego poziomu czwartorzędowego to jedyne użytkowe piętro wodonośne. Wody podziemne występują w poziomie nadwęglanowym. związane są z osadami piaszczysto-żwirowymi zalegającymi na głębokościach od 14 do ponad 200m w p.p.t., natomiast poziom wodonośny najczęściej występuje na głębokości 50m p.p.t. i ma ograniczony zasięg. Warstwy wodonośne charakteryzują się następującymi parametrami hydrogeologicznymi: współczynnik filtracji od 1 do 35,8m/d, średnio 4,5m/d, przewodność od 12,1 do 286m²/d, średnio 171m²/d. Poziom cechsztyński trzeciorzędowy pod- i międzywęglanowy są odwadniane w celu umożliwienia eksploatacji rud miedzi. Czwartorzędowe piętro wodonośne związane jest z występowaniem piasków i żwirów fluwioglacjalnych, glacialnych i rzecznych zlodowaceń: południowo-, środkowo-, północnopolskiego i holocenu. W utworach tych można wydzielić użytkowe poziomy wodonośne związane z:

- plejstocénскими osadami wodnolodowcowymi na obszarze Wzgórz Dałkowskich;
 - plejstocénскими osadami wodnolodowcowymi wypełniającymi strukturę kopalną "Potoczek-Jabłonów";
 - plejstocénскими osadami wodnolodowcowymi wypełniającymi strukturę „Sobin-Jędrzychów”.
- Najkorzystniejsze warunki hydrogeologiczne występują w strukturze kopalnej „Potoczek-Jędrzychów”, gdzie poziom wodonośny o miąższości od 26 do 51m występuje na głębokości 18,5-56m p.p.t. Zwierciadło wody ma charakter subartezyjski.

Gmina Chocianów położona jest w regionie hydrogeologicznym: wielkopolskim (VI) i wrocławskim (XV), wg Atlasu hydrogeologicznego Polski (1995r.) Na obszarze miasta i gminy

Chocianów wyróżnia się dwa główne piętra wodonośne, tj. czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Wody w starszych piętrach są słabo rozpoznane i nie mają znaczenia użytkowego.

Najstarszymi eksploatowanymi wodami na obszarze miasta i gminy są wody piętra trzeciorzędowego, poziomu plioceńskiego i poziomu mioceńsko-plioceńskiego. Pierwszy od powierzchni poziom plioceński występuje w miejscach wychodni utworów trzeciorzędowych w obrębie piasków i żwirów serii Gozdnicy. Warstwa wodonośna występuje na głębokości od 0 do 5m ppt. Poziom mioceńsko-plioceński tworzą żwiry kwarcowo-skaliowe, izolowane od warstwy wyżej leżących utworów czwartorzędowych ilami. Wydajność ujęć tych wód jest niewielka i wynosi średnio 15m³/h. Najwyższą wydajność wody z utworów trzeciorzędowych stwierdzono w Chocianowie 37m³/h przy depresji 4,7m. W rejonie Parchowa nawiercono ponadto wody oligoceńskie na głębokości 368÷374m p.p.t. Jednakże stopień rozpoznania wód tego poziomu na obszarze miasta i gminy jest bardzo słaby. Wody te kontaktują się z wodami warstw cechstyńskich, a do kontaktów dochodzi najczęściej w rejonie uskoków.

Główne zasoby wód podziemnych wiążą się z utworami czwartorzędowymi, z których korzysta większość ujęć. Głównymi warstwami wodonośnymi są osady wodnolodowcowe zlodowacenia południowopolskiego i środkowopolskiego oraz plejstoceńskie i holocenne utwory rzeczne. Osady wodnolodowcowe stanowią przeważnie piaski różnoziarniste ze żwirami o dobrej przepuszczalności. Zwierciadło wody pierwszego poziomu zalega w rejonie tarasów zalewowych na głębokości 0÷2m p.p.t. Na terasach nadzalewowych oraz na obszarze równin wodnolodowcowych wody występują na głębokości 2÷6 m p.p.t, a na wysoczyznach na głębokości 5÷10m oraz głębiej w miejscach wyniesień terenu. Wydajność pojedynczych studni ujmujących wody poziomów czwartorzędowych wynosi 74,4 m³/h przy depresji 15m w rejonie terasów rzeki Czarnej Wody, 59m³/h przy depresji 6,6m w rejonie utworów wodnolodowcowych na obszarze miasta Chocianowa, jednakże z reguły kształtuje się ona na poziomie 10÷30m³/h.

Na części terenu gminy Chocianów znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 315 czwartorzędowy (Chocianów – Gozdnica) zajmujący zachodnią część gminy Chocianów. Zbiornik ma również charakter porowy i posiada powierzchnię 1052 km². Gromadzi wody klasy Ic, Id.

Zgodnie z danymi opublikowanymi przez WIOŚ za 2009r. wody, podziemne we wszystkich ujęciach na terenie gminy sklasyfikowane zostały jako wody dobrej jakości (II klasy), przy czym wskaźnikami w klasie III były mangan (Mn), żelazo (Fe) oraz wapń (Ca). Na uwagę zasługuje fakt, że w otworach 41 i 56 odnotowano wysoką zawartość azotanów (odpowiednio: 6,20 i 7,53 mg/l). W pozostałych punktach stężenie azotanów utrzymuje się na poziomie średnio 0,6 mg/l.

5.4. Klimat.

Klimat Chocianowa jest przejściowy, kontynentalno-morski, kształtowany na przemian przez wilgotne masy powietrza napływające z Atlantyku lub suche napływające ze wschodniej Europy i Azji.

Obszar powiatu należy do najcieplejszych w Polsce i charakteryzuje się; przewagą wpływów oceanicznych, mniejszymi od przeciętnych amplitudami temperatur, wczesną wiosną, długim ciepłym latem, łagodną i krótką zimą.

Średnia temperatura roczna wynosi około 8°C; stycznia (+1°), a lipca + 18°C. Liczba dni z przeciętną temperaturą poniżej 0°C wynosi 11. Izoamplitudy roczne kształtują się na poziomie 19- 20°C. Opady roczne 550—600mm. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio przez 50-60 dni, jej grubość waha się w przedziale od 5 do 15 cm. Charakterystyczne są częste odwilże, połączone z opadami deszczu.

Lato przeciętnie trwa 100 dni i jest najdłuższe w Polsce, natomiast zima tylko około 60 dni, co sprawia, że jest najkrótsza w kraju. Przeciętna długość okresu wegetacji wynosi 220 dni.

5.5. Środowisko przyrodnicze.

Główną dominantą krajobrazu gminy Chocianów są rozległe i zwarte zespoły leśne oraz zadrzewienia. Obszary leśne posiadają urozmaiconą rzeźbę terenu o niewielkiej rozpiętości względnej. Posiadają one typowo nizinny charakter z lokalnymi obniżeniami i dużą ilością pasm wzniesień morenowych.

Lasy i grunty leśne, których obszar w granicach miasta i gminy Chocianów wynosi 11.679ha (stan na początek 2011r.), stanowią 52,7% powierzchni, w tym lasy zajmują 51,9%. Wskaźnik lesistości dla województwa dolnośląskiego wynosi 28,0%, dla powiatu polkowickiego: 35,7%,

natomiast dla gminy Chocianów: 50,5% (wg GUS, na koniec 2009r.), tak więc Gmina Chocianów zdecydowanie wyróżnia się na tle regionu pod względem lesistości. Dominują na tym terenie rozległe zadrzewienia leśne, często o dużych walorach przyrodniczych (starodrzewy).

Lasy miasta i gminy Chocianów położone są w mezoregionie Borów Dolnośląskich, które zajmują 2.043,2km². Mezoregion ten obejmuje nizinę zbudowaną głównie z piaszczystych, miejscami zwydmionych stożków napływowych rzek: Nysy Łużyckiej, Kwisy i Bobru. Dominującym gatunkiem wśród drzew na terenach leśnych jest sosna, która występuje na 86,4% powierzchni. Na nieco żyzniejszych siedliskach występuje dąb, najczęściej w zmieszaniu z sosną, którego udział wynosi 3,9%. Zdecydowana większość, bo ponad 98% wszystkich gruntów leśnych, stanowią lasy będące własnością Skarbu Państwa w zarządzie LP. Udział prywatnych gruntów leśnych na terenie gminy wynosi 1,03%, natomiast udział lasów gminnych to 0,36%. W ogólnym bilansie zieleni na terenie miasta i gminy Chocianów istotną rolę odgrywają również zadrzewienia przydrożne, nadwodne oraz występujące przy gospodarstwach rolnych lub obiektach użyteczności publicznej. Różnorodne formy zadrzewień stanowią bardzo istotny element stabilizacji krajobrazu kulturowego oraz krajobrazu naturalnego. Wśród kilkunastu występujących na tym obszarze zadrzewień przydrożnych na szczególną uwagę zasługują aleje i szpalery. Do najbardziej zabytkowych należy Aleja w Parchowie, która posiada wpis do Rejestru Zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Aleja ta złożona jest z dwóch części: dębów czerwonych oraz brzoź brodawkowatych. Aleja ta pochodzi z XIX wieku.

Na terenie gminy Chocianów występuje 12 gatunków roślin podlegających ochronie całkowitej, 6 gatunków podlegających ochronie częściowej oraz 14 gatunków roślin rzadkich i cenne rośliny takie jak: bluszcz pospolity, konwalia majowa, barwinek.

Ponadto licznie występuje zwierzyna łowna, w tym min. jelenie, sarny, dziki, zające, kuropatwy, oraz gatunki objęte ochroną – np. gronostaj.

Wśród ptaków stwierdzono występowanie licznie gniazdującego bociana oraz 65 innych gatunków, mających stanowiska lęgowe na terenie gminy.

5.6. Gleby.

W strukturze użytkowania gruntów na terenie miasta i gminy ponad 42% to użytki rolne, w tym prawie 60% powierzchni zajmują grunty orne. Ponadto duży areał gruntów rolnych zajmują łąki (28,2%) oraz pastwiska (7,7%), natomiast sady jedynie 0,3%. Lasy i grunty leśne pokrywają 37,5% powierzchni. Tereny komunikacyjne, w tym drogi i linie kolejowe, zajmują łącznie 2,2% powierzchni, tereny przemysłowe 0,24%, a mieszkaniowe 0,52% powierzchni.

Na obszarze miasta i gminy Chocianów lokalnie gleby i przypowierzchniowe grunty zostały zmodyfikowane procesami antropogenicznymi. W rejonach, w których nie nastąpiły procesy antropogeniczne, gleby zostały wykształcone jako gleby murszowe i torfowe w rejonach dolin rzecznych, bądź rozwinęły się na piaszczystym lub gliniastym podłożu polodowcowym, jako gleby typu pseudobielicowego, gleby opadowo-glejowe, płowe opadowo-glejowe. Pod względem bonitacyjnym gleby w Gminie Chocianów należą do klasy V i VI. 48,14% gruntów ornych znajduje się w grupach IVa oraz IVb, co przy powierzchni 5600ha gruntów ornych stanowi odpowiednio dużą powierzchnię gleb o dobrych właściwościach rolnych.

5.7. Formy ochrony przyrody.

Na obszarze gminy Chocianów znajdują się obszary chronione prawem z mocy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r.

Rezerwat Przyrody „Czarne Stawy”, na terenie którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 20 kwietnia 2015r. w sprawie rezerwatu przyrody „Czarne Stawy” (Dz. U. Woj. Dol. z 2015r. poz. 1859). Rodzaj rezerwatu: leśny, typ rezerwatu: fitocenotyczny. Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych i turystycznych fragmentów borów bagiennych oraz roślinności torfowiskowej wraz z całym szeregiem gatunków roślin i zwierząt chronionych, rzadkich i zagrożonych wyginieciem.

Głównym celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnych zbiorowisk leśnych na podłożu torfowym:

- borów bagiennych *Vaccinio uliginosi-Pinetum*

- borów trzęślicowych *Molinio-Pinetum*
- brzezin z *Betula pubescens* oraz zbiorowisk torfowych

Pozostałymi celami są:

- ochrona stanowisk 5 gatunków chronionych roślin naczyniowych (*Rosiczka okrągłolistna* *Drosera rotundifolia* ochrona ścisła i 4 gatunki częściowa), oraz wielu gatunków rzadkich.
- ochrona flory roślin zarodnikowych i grzybów, wśród których 2 gatunki podlegają ochronie całkowitej, a 3 gatunki są zagrożone w kraju wyginięciem.
- ochrona bogatej fauny zwierząt kręgowych, w tym 21 gatunków objętych ochroną.

Stawy potorfowe, liczna zwierzyna, karłowate sosny, kwitnąca wełnianka i czerń tafla wody sprawia, że teren ten posiada swoisty urok. Głównym zagrożeniem są zakłócenia stosunków wodnych przez istniejące rowy odwadniające. Konieczna jest budowa trzech zastawek piętrzących i jednej tamującej zgodnie z lokalizacją podaną w dokumentacji projektowej rezerwatu „Czarne Stawy”.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Bory Dolnośląskie” (PLB020005), na terenie którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, z dnia 21 maja 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Dolnośląskie PLB020005 (Dz. U. Woj. Dol. z 2014r. poz. 2445). Rodzaj ochrony: Dyrektywa ptasia.

Obszar stanowi jeden z największych kompleksów leśnych Polski, położony jest w dorzeczu Odry, Nysy Łużyckiej oraz Bobru i Kwisy. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, przeważają tereny równinne. Południkowo przecinają je doliny rzek. Występują tu zwarte drzewostany sosnowe z ubogim runem, które stanowi wrzos i borówka. W podszycie występuje jałowiec i żarnowiec. Panującym gatunkiem jest sosna, domieszkowo występuje dąb, brzoza, buk oraz jodła i świerk. W bardziej żyznych rejonach występują bory mieszane i lasy liściaste. Doliny rzeczne stanowią enklawy z bardziej bujną i wielowarstwową roślinnością. Urozmaicenie stanowią także liczne stawy rybne. Niektóre z nich są porośnięte szuwarami, natomiast część jest pozbawiona roślinności wskutek ich renowacji. Na obszarze dominują ubogie, piaszczyste siedliska borowe. Drzewostan budują bory sosnowe z ubogim runem, w którym rosną głównie wrzosy i borówki. W piętrze podszycu występują jedynie żarnowiec i jałowiec. Dominującym gatunkiem jest sosna z domieszką dębów, brzozy, buka oraz jodły i świerka. Na żyzniejszych siedliskach występują płaty borów mieszanych i fragmenty lasów liściastych: buczyn i grądów. W okolicy Węglińca znajdują się kompleksy stawów rybnych - Stawy Parowskie. Urozmaiceniem terenu są stanowiska kosodrzewiny na torfowiskach oraz rozległe wrzosowiska i brzeziny w rejonie Świątoszowa, a na zagłębieniach fragmenty olsów.

Na obszarze „Borów Dolnośląskich” występują trzy gatunki ssaków (bóbr europejski, wilk i wydra) oraz 19 lęgowych gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej (min.: sowa włochata, zimorodek zwyczajny, świergotek polny, lelek kozodój, bocian czarny, błotniak stawowy, żuraw, bielik, kania ruda, kania czarna, cietrzew i głuszec zwyczajny). 9 gatunków ptaków zostało umieszczonych na liście ptaków zagrożonych w Polskiej czerwonej księdze zwierząt. Bory są najważniejszą w południowo-zachodniej części Polski ostoją bielika *Haliaeetus albicilla*, cietrzewia *Tetrao tetrix* i głuszcza *Tetrao urogallus*. Na obszarze stwierdzono występowanie jednej z największych liczebnie populacji włochatki *Aegolius funereus* i sóweczki *Glaucidium passerinum* spośród wszystkich ostoj ptaków w Polsce. Ta znaczna liczebność włochatki i sóweczki to występowanie 80 par lęgowych. Wiele fragmentów obszaru Bory Dolnośląskie chronionych jest w formie rezerwatów oraz uznanych zostało za specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000.

Zagrożeniem dla obszaru jest sukcesja roślinności lub celowe zalesianie otwartych terenów śródleśnych (łąk, bagien, torfowisk), wyrąb starodrzewów i drzew dziuplastych, usuwanie martwego drewna z lasu, stosowanie zrębów zupełnych. Zakłócenia stosunków wodnych, likwidacja lub odwrotnie - intensyfikacja gospodarki stawowej na śródleśnych kompleksach stawowych (zmniejszanie ilości wody w stawach, nie dostosowane do biologii ptaków terminy prowadzenia zabiegów). Zagrożenie może stanowić penetrowanie siedlisk przez ludzi oraz zabijanie ptaków nierozpoznanych przez myśliwych.

Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG (ocena A, B, C lub D)

A021 *Botaurus stellaris*, A030 *Ciconia nigra*, A031 *Ciconia ciconia*, A073 *Milvus migrans*, A074 *Milvus milvus*, A075 *Haliaeetus albicilla*, A081 *Circus aeruginosus*, A108 *Tetrao urogallus*, A119 *Porzana porzana*, A122 *Crex crex*, A127 *Grus grus*, A215 *Bubo bubo*, A217 *Glaucidium passerinum*, A223 *Aegolius funereus*, A229 *Alcedo atthis*, A234 *Picus canus*, A238 *Dendrocopos*

medius, A320 Ficedula parva, A409 Tetrao tetrix tetrix.

Obszar chronionego krajobrazu „Lasy Chocianowskie”, na terenie którego obowiązuje rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 26 z dnia 28 listopada 2008r. Obszar wyznaczony w celu zachowania i ochrony obszarów o cechach środowiska zbliżonego do naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu niezbędnych warunków do wypoczynku i korzystania z walorów krajobrazowych. Obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Obejmuje on zwarte powierzchnie leśne, rozległe obszary łąk w dolinach rzek oraz północną część miasta Chocianów z ciekawym florystycznie parkiem podworskim. Zbiorowiska leśne prezentowane są przez lasy o przewadze sosny, dębu i brzozy. Drzewostany są na ogół w III i IV klasie wiekowej. Stosunkowo niewiele jest starodrzewów, przy czym pojedyncze pododdziały z dominacją sosny w wieku 100–130 lat przeważają w środkowej i zachodniej części obszaru, natomiast przewagą dębu w wieku 100–120 lat we wschodniej. W pobliżu rzek występują lasy łęgowe z olszyną czarną i wierzbą białą i kruchą. Interesujące są również zbiorowiska roślinne torfowisk występujące głównie w dolinie Chocianowskiej Wody. Są to mchy i turzyce, mech mokradłoszy, sirpolist, brabik drzewkowaty. W miejscach stale podmokłych rozwija się bujna roślinność szuwarowa (turzycowa).

Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Czarnej Wody”, na terenie którego obowiązuje rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 28 z dnia 28 listopada 2008r. Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Czarnej Wody zajmuje środkową część zlewni tej rzeki i w dużej części pokryty jest kompleksami leśnymi lasu mieszanego. Dominującym elementem krajobrazu tego obszaru są płaskie, rozległe dna dolin, w których rozwinął się skomplikowany system wód powierzchniowych. Główną rzeką jest Czarna Woda a do niej wpadają Nidzica, Brenna, Karkoszka i Brochotka oraz duża ilość bezimiennych potoków, kanałów i rowów. Uformowana została w ten sposób gęsta sieć cieków odwadniających często podmokłe lub zabagnione fragmenty dolin. Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Czarnej Wody”, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Dominującym elementem krajobrazu są płaskie, rozległe dna dolin ze skomplikowanym systemem dopływów Czarnej Wody. Obecnie wokół Czarnej Wody jest ścieżka rowerowa, zwana „Czarne Stawy”, które są kompleksem wyrobisk potorfowych - czyli torfianek.

Użytek ekologiczny „Torfowisko Zamienice” występuje w granicach obszaru Chronionego krajobrazu „Dolina Czarnej Wody”, w obrębie Michałów. Zajmuje powierzchnię 16,16ha i utworzony został w 1996r. Użytek ekologiczny położony na skraju Wzniesień Chocianowskich, graniczących z Doliną Czarnej Wody. Obiekt znajduje się w pobliżu pn. skraju wsi Janówka, na terenie gminy Chocianów, w Nadleśnictwie Złotoryja, obręb Chojnów, Leśnictwo Michałów. Pełnieni rolę małej retencji wodnej, występowanie stanowiska rzadkiego gatunku Drosera x beleziana Camus (mieszanka rosiczki pośredniej i rosiczki okrągłolistnej), ochronę najrzadszych w Polsce torfowisk przejściowych. Rodzaj użytku ekologicznego torfowisko. Stanowisko występowania rzadkich gatunków roślin.

Użytek ekologiczny „Torfowisko Kąty” występuje w granicach obszaru Chronionego krajobrazu „Dolina Czarnej Wody”, w obrębie Michałów. Zajmuje powierzchnię 17,78ha i został utworzony w 1996r. Użytek ekologiczny położony na skraju Wzniesień Chocianowskich, graniczących od południa z Doliną Czarnej Wody. Obiekt znajduje się na terenie gminy Chocianów, w Nadleśnictwie Złotoryja, obręb Chojnów, Leśnictwo Michałów. Pełnieni rolę małej retencji wodnej na obszarach lasów z przewagą suchych borów sosnowych, występowanie rzadkich i chronionych gatunków roślin, ochronę środowiska egzystencji chronionego motyla z rodziny modraszkowatych - telejusa, pełnienie roli "banku genów", reprezentującym zespół Rhynchosporium albe. Rodzaj użytku ekologicznego torfowisko. Stanowisko występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt, ich ostoje oraz miejsce rozmnażania.

Pomniki przyrody:

Lp.	Opis Pomnika Przyrody	Opis lokalizacji/ Nr działki	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Obowiązująca podstawa prawna
1.	Pojedyncze drzewo - Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	Chocianów, dz. nr 14/14	710 cm	Dec. Nr 88/65 z dnia 18.02.1965
2.	Pojedyncze drzewo - Topola biała (<i>Populus alba</i>)	Chocianów - park miejski, dz. nr 89	615 cm	Dec. Nr 30/77 z dnia 25.11.1977
3.	Grupa 2 drzew - Dęby szypułkowe (<i>Quercus robur</i>)	Chocianów - park miejski, dz. nr 89/2	395 cm, 420 cm	Dec. Nr 31/71 z dnia 25.11.1977
4.	Pojedyncze drzewo - Klon jesionolistny (<i>Acer negundo</i>)	Chocianów - park miejski, dz. nr 89/1	350 cm	Dec. Nr 32/77 z dnia 25.11.1977
5.	Pojedyncze drzewo - Platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i>)	Żabice - park wiejskim, dz. nr 252/2	355 cm	Dec. Nr 5/88 z dnia 11.03.1988
6.	Dwa drzewa - Platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i>)	Parchów - park wiejskim, dz. nr 577	525 cm, 545 cm	Dec. Nr 5/88 z dnia 11.03.1988
7.	Pojedyncze drzewo - Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	Chocianów - park miejski, dz. nr 89/2	400 cm	Dec. Nr 29/77 z dnia 25.11.1977

Gatunki roślin objęte ochroną

Na obszarach planowanych przedsięwzięć nie stwierdzono występowanie gatunków roślin objętych ochroną.

Zestawienie cennych i chronionych gatunków grzybów i roślin występujących na terenie Nadleśnictwa Chocianów: Płucnica islandzka *Cetraria islandica*, Bagno zwyczajne *Ledum palustre*, Barwinek pospolity *Vinca minor*, Centuria pospolita *Centuria erythraea*, Konwalia majowa *Convallaria majalis*, Kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, Kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, Listera jajowata *Listera ovata*, Nasięźrzał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, Orlik pospolity *Aquilegia vulgaris*, Pierwiosnek lekarski *Primula veris*, Pływacz – rodzaj *Utricularia* sp., Podrzeń żebrowiec *Blechnum spicant*, Rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, Wiciokrzew pomorski *Lonicera periclymenum*, Widlicz cyprysowy *Diphasiastrum tristachyum*, Widłak goździsty *Lycopodium clavatum*.

Gatunki zwierząt objęte ochroną

Na obszarach planowanych przedsięwzięć stwierdzono występowanie gatunków zwierząt objętych ochroną.

Bezkręgowce: 1042 - Zalotka większa - *Leucorrhinia pectoralis* (Charpentier, 1825), 1060 - Czerwończyk nieparek - *Lycaena dispar* (Haworth, 1802), 1084 - Pachnica dębowa - *Osmoderma eremita* (SCOPOLI, 1763), Wśród płazów i gadów stwierdzono występowanie gatunków: 1166 - Traszka grzebieniasta - *Triturus cristatus* (Laurenti, 1768), 1188 - Kumak nizinny - *Bombina orientalis* (Linnaeus, 1761), Ssaki: 1308 - Mopek - *Barbastella barbastellus* (Schreber, 1774), 1324 - Nocek duży - *Myotis myotis* (Borkhausen, 1797), 1337 - Bóbr europejski - *Castor fiber* (L., 1758)

Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza obszarów planowanych przedsięwzięć wykazuje, że tereny te należą do obszarów o małej lub średniej wartości pod względem faunistycznym. Występują na tym obszarze przede wszystkim gatunki dosyć pospolite, o szerokich możliwościach przystosowawczych.

Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie.

Na terenie gminy stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych objętych ochroną.

Na terenie obrębu Miasta Chocianów występują: 9190-2 - Pomorski kwaśny las brzoźowo dębowy (*Betulo-Quercetum*), 9170-1 - Grąd środkowoeuropejski (*Galio-Carpinetum*).

Na terenie obrębu wsi Brunów występują: 91E0 - Łęgi wierzbowe topolowe olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy erodliskowe), 9190-2 - Pomorski kwaśny las brzoźowo dębowy (*Betulo-Quercetum*), 9170-1 - Grąd środkowoeuropejski (*Galio-Carpinetum*), 91F0 - Łęgowe lasy dębowo wiązowo jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) 6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowe ekstensywnie.

Na terenie obrębu wsi Chocianowiec występują: 9190-2 - Pomorski kwaśny las brzoźowo dębowy (*Betulo-Quercetum*), 9170-1 - Grąd środkowoeuropejski (*Galio-Carpinetum*) 91D0-1 -

Bory i lasy bagienne - (brzezina bagienna) 91D0-2 - Bory i lasy bagienne - (sosnowy bor bagienny), 91E0 - Łęgi wierzbowe topolowe olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy erodliskowe), 6410 - Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion), 91F0 - Łęgowe lasy dębowo wiązowo jesionowe (Ficario-Ulmetum) 91T0 - Śródlądowy bór chrobotkowy (Cladonio-Pinetum), 9130-1 - Żyzne buczyny niżowe (Galio odorati-Fagetum), 9110-1 - Kwaśne buczyny niżowe (Luzulo pilosae-Fagetum), 4030 - Suche wrzosowiska (Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylon).

Na terenie obrębu wsi Jabłonów nie występują.

Na terenie obrębu wsi Michałów występują: 91D0-2 - Bory i lasy bagienne - (sosnowy bor bagienny), 9190-2 - Pomorski kwaśny las brzozowo dębowy (Betulo-Quercetum), 7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea nigrae), 91T0 - Śródlądowy bór chrobotkowy (Cladonio-Pinetum), 3150 - Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion.

Na terenie obrębu wsi Ogrodzisko występują: 91F0 - Łęgowe lasy dębowo wiązowo jesionowe (Ficario-Ulmetum) 9170-1 - Grąd środkowoeuropejski (Galio-Carpinetum), 9190-2 - Pomorski kwaśny las brzozowo dębowy (Betulo-Quercetum), 9110-1 - Kwaśne buczyny niżowe (Luzulo pilosae-Fagetum).

Na terenie obrębu wsi Parchów występują: 91E0b - Łęgi wierzbowe topolowe olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy erodliskowe), 9170-1 - Grąd środkowoeuropejski (Galio-Carpinetum).

Na terenie obrębu wsi Pogorzelska występują: 91F0 - Łęgowe lasy dębowo wiązowo jesionowe (Ficario-Ulmetum), 91E0 - Łęgi wierzbowe topolowe olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy erodliskowe), 6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowe ekstensywnie, 9170-1 - Grąd środkowoeuropejski (Galio-Carpinetum).

Na terenie obrębu wsi Raków występują: 9190-2 i 1 - Pomorski kwaśny las brzozowo dębowy (Betulo-Quercetum).

Na terenie obrębu wsi Szklary Dolne występują: 9190-2 - Pomorski kwaśny las brzozowo dębowy (Betulo-Quercetum) 9170-1 - Grąd środkowoeuropejski (Galio-Carpinetum), 91E0 - Łęgi wierzbowe topolowe olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy erodliskowe).

Na terenie obrębu wsi Trzebnice nie występują.

Na terenie obrębu wsi Trzmielów występują: 6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowe ekstensywnie, 9170-1 - Grąd środkowoeuropejski (Galio-Carpinetum), 7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea nigrae).

Na terenie obrębu wsi Żabice występują: 9170-1 - Grąd środkowoeuropejski (Galio-Carpinetum).

Część terenu objętego zmianą Studium (dz. nr 530, 531, 532, 533 obręb 3 Chocianów), znajduje się wg. Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (uchwała nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020r., Dz. Urz. Woj. Doln. z 30.06.2020r. poz. 4036) w granicach Korytarza ekologicznego Bory dolnośląskie - Odra Środkowa, stanowiącego element Obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo.

5.8. Odporność na degradację.

Środowisko gruntowe terenu opracowania wykazuje małą odporność na głębłą penetrację zanieczyszczeń powierzchniowych. Potencjalne zanieczyszczenia najszybciej przemieszczają się będą w przypowierzchniowych warstwach profilu w warstwie gleby zajmującej tereny z powierzchnią biologicznie czynną.

5.9. Stan czystości powietrza i hałas.

Badania jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2015r. prowadzone były przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Dokonywanie rocznych ocen jakości powietrza jest elementem działań na rzecz ochrony powietrza, która, zgodnie z ustawą - Prawo ochrony środowiska, polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez:

- utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach,

- zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane,
- zmniejszanie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza obowiązuje następujący podział kraju na strefy:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców (strefa dolnośląska).

Obszar opracowania, zgodnie z przyjętą klasyfikacją należy do strefy dolnośląskiej. Ocena obejmuje wszystkie substancje, dla których w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu określono poziomy normatywne w postaci poziomów dopuszczalnych, docelowych lub poziomów celów długoterminowych w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Lista zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie rocznej dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi obejmuje:

- benzen C₆H₆,
- dwutlenek azotu NO₂,
- dwutlenek siarki SO₂,
- tlenek węgla CO,
- ozon O₃,
- pył zawieszony PM₁₀,
- ołów Pb w pyle PM₁₀,
- arsen As w pyle PM₁₀,
- nikiel Ni w pyle PM₁₀,
- kadm Cd w pyle PM₁₀,
- benzo(a)piren w pyle PM₁₀,
- pył zawieszony PM_{2.5}

Do zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie rocznej dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony roślin zalicza się:

- dwutlenek siarki SO₂,
- tlenki azotu NO_x,
- ozon O₃.

Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Oceny ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: dwutlenku siarki SO₂, dwutlenku azotu NO₂, tlenku węgla CO, benzenu C₆H₆, ozonu O₃, pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5} oraz zawartości ołowiu Pb, arsenu As, kadmu Cd, niklu Ni i benzo(a)pirenu B(a)P w pyle PM₁₀ dokonuje się w strefach na terenie całego kraju, z wyłączeniem:

- terenów zakładów pracy,
- miejsc, do których obowiązuje zakaz wstępu,
- jezdni dróg i pasów rozdzielczych dróg, z wyjątkiem sytuacji, w której piesi mają dostęp do pasa rozdzielczego.

Oceny poziomów stężeń substancji w powietrzu ze względu na ochronę roślin w zakresie dwutlenku siarki SO₂, tlenków azotu NO_x i ozonu O₃ dokonuje się w strefach na terenie całego kraju, z wyłączeniem miejsc wymienionych wyżej oraz miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy i aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 250 tysięcy

Największym problemem w skali województwa dolnośląskiego pozostaje wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym, zarówno PM₁₀, jak i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenem. Główną przyczyną występowania przekroczeń w okresie zimowym jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków i utrudnione warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń (szczególnie w kotlinach). Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłu z dróg i terenów przemysłowych.

Gmina Chocianów w zakresie długofalowych działań służących poprawie jakości powietrza przyjęła Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Chocianów na lata 2016-2021.

Ponad to na terenie gminy Chocianów obowiązuje uchwała nr XLI/1407/17 Sejmiku

Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 grudnia 2017r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa dolnośląskiego, z wyłączeniem Gminy Wrocław i uzdrowisk, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. U. Województwa Dolnośląskiego z 2017r., poz. 5155).

W ostatnich latach jednym z najbardziej uciążliwych czynników życia w mieście stał się hałas, a w szczególności hałas komunikacyjny. Sytuacja taka spowodowana jest wzrastającą liczbą pojazdów, a w tej liczbie wzrostem ilości pojazdów ciężkich. Istotny wpływ na taką sytuację w tej materii ma pogarszająca się jakość dróg. Największe zagrożenie hałasem występuje zwykle na terenach zabudowy zwartej i jednorodzinnej zlokalizowanych blisko dróg o dużym natężeniu ruchu.

Drugie źródło hałasu to hałas przemysłowy, możliwy do ograniczenia przy zastosowaniu środków administracyjno-prawnych. Bowiem zgodnie z aktualnie obowiązującym Prawem Ochrony Środowiska uciążliwość instalacji nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, dla którego prowadzący instalację posiada tytuł prawny.

Badania monitoringowe na terenie powiatu polkowickiego przeprowadzono w okresie od maja do końca października 2001 roku. W tym czasie zinwentaryzowano budynki chronione na obszarach, na których poziom hałasu drogowego przekracza 70dB. Badania monitoringowe wykonano w 15 punktach (w 3 punktach prowadzono pomiary nocne). Na terenie Polkowic wyznaczono 4 punkty pomiarowe, w Przemkowie 2 punkty, w Chocianowie 1 punkt, pozostałe wyznaczono przy krajowych i wojewódzkich trasach komunikacyjnych na terenie powiatu. Na terenie powiatu polkowickiego nie stwierdzono punktów gdzie poziom równoważny hałasu przekroczył wartość progową ($L_{eq} > 75\text{dB}$ w dzień oraz 67dB w nocy).

6. Presja antropogeniczna wywierana na środowisko gminy.

Różnorodnej, społeczno-gospodarczej działalności człowieka towarzyszy zagospodarowanie przestrzeni. Związane z tą działalnością różne formy zagospodarowania są wprowadzane w konkretne otoczenie (środowisko), wywołując jego zmiany. Zagospodarowanie przestrzeni jest przyczyną zmian stanu i funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska, co z kolei wywołuje zaburzenia w funkcjonowaniu przyrody jako całości. Określając kierunki i warunki zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów należy dążyć do znalezienia takiego rozwiązania, które zapewniłoby prawidłowe współistnienie środowiska przyrodniczego i różnych form działalności człowieka (antropopresja) w tym środowisku. Warunkiem tego współistnienia jest brak istotnych konfliktów między środowiskiem przyrodniczym a działalnością człowieka (zrównoważony rozwój).

Do sytuacji konfliktowych dochodzi wówczas, gdy składniki środowiska mają małą odporność naturalną na intensywne użytkowanie, lub też kiedy określona przestrzeń nadaje się do lokalizowania na danym terenie kilku funkcji. Powodem konfliktów jest nakładanie się na siebie obszarów o różnych funkcjach. Takimi czynnikami konfliktogennymi są przemysł uciążliwy dla otoczenia, zbyt intensywnie prowadzona gospodarka rolna, turystyka – jeżeli przekracza pojemność środowiska, zaleganie dobrych gleb lub występowanie lasów nad złożami surowców mineralnych o dużej przydatności dla gospodarki. Studium przedstawiając perspektywiczny rozwój poszczególnych dziedzin gospodarki w relacji do środowiska, uwzględnia w swoich ustaleniach konieczność minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez odpowiednie zapisy dot. ochrony środowiska.

6.1. Zagospodarowanie i zainwestowanie terenu.

Tereny objęte zmianą Studium przy ul. Głogowskiej nie są zainwestowane – brak istniejącej zabudowy kubaturowej. Obecnie tereny te są użytkowane rolniczo. Na terenie objętym zmianą Studium przy ul. ul. Kolonialnej część terenu jest zabudowana istniejąca zabudowa zakładu produkcyjnego Smulders (branża produkcji konstrukcji stalowych) a część terenu jest nie zabudowana.

Celem zmiany Studium jest realizacja rozbudowy istniejącego zakładu produkcyjnego firmy Smulders przy ul. Kolonialnej, przeznaczeniu części terenów zlokalizowanych przy ul. Głogowskiej, pod aktywność gospodarczą oraz przeznaczenie części terenów zlokalizowanych przy ul. Głogowskiej na tereny rolnicze.

Dla terenów objętych zmianą Studium obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Chocianów (uchwała Rady Miejskiej w Chocianowie nr XXXIV.222.2013

z dnia 23 maja 2013r., zmieniony uchwałą Rady Miejskiej w Chocianowie nr XXVIII.182.2018 z 26 maja 2018r.).

Zmiany w Studium wprowadzone na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Chocianowie nr XXVIII.184.2020 z dnia 9 lipca 2020r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów, nie dotyczą nowych ani projektowanych terenów mieszkaniowych. Zmiany w Studium polegają na:

- a) przeznaczeniu części terenów zlokalizowanych przy ul. Kolonialnej z obszarów funkcjonalnych, mieszkaniowych, rolniczych, koncentracji usług i aktywności gospodarczej na obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej;
- b) przeznaczeniu części terenów zlokalizowanych przy ul. Głogowskiej, z obszarów funkcjonalnych, mieszkaniowych na obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej;
- c) przeznaczeniu części terenów zlokalizowanych przy ul. Głogowskiej, z obszarów funkcjonalnych, zieleni – kulturowej, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, na obszary funkcjonalne rolnicze.

<i>Przeznaczenie w obowiązującym Studium</i>	<i>Przeznaczenie w obowiązującym mpzp (funkcja dominująca)</i>	<i>Pow. w ha</i>	<i>Zmiana Studium nowe przeznaczenia</i>	<i>Pow. w ha</i>
<i>M</i>	<i>MN</i>	<i>1,09</i>	<i>P1</i>	<i>2,2</i>
<i>M</i>	<i>MN/U</i>	<i>0,29</i>		
<i>R</i>	<i>R</i>	<i>0,61</i>		
<i>U</i>	<i>U</i>	<i>0,21</i>		
<i>M</i>	<i>MWn</i>	<i>11,27</i>	<i>P1</i>	<i>11,27</i>
<i>KS</i>	<i>KS</i>	<i>2,90</i>	<i>R1</i>	<i>-</i>
<i>ZC</i>	<i>ZC</i>	<i>1,52</i>		

6.2. Zagrożenia dla stanu środowiska wynikające z istniejącego zagospodarowania.

Ocena uwarunkowań środowiska przyrodniczego, warunków sanitarno-zdrowotnych oraz walorów krajobrazowych obszaru opracowania pozwala na dokonanie diagnozy jego obecnego oraz potencjalnego stanu, jak również możliwości dalszego funkcjonowania. W warunkach naturalnych środowisko przyrodnicze tworzy układ wzajemnie ze sobą powiązanych i wpływających na siebie elementów abiotycznych i biotycznych. Wszelka działalność człowieka powoduje zmiany w pierwotnym stanie równowagi. Przekształceniom i degradacji na skutek antropopresji podlegają poszczególne elementy środowiska, przy czym zmiana jednego wywołuje zaburzenia równowagi w całym układzie, co oddziałuje na pozostałe elementy. Poszczególne komponenty środowiska odznaczają się zróżnicowaną wrażliwością na procesy degradujące, przez co ich stan i możliwości funkcjonowania są również odmienne.

Na terenie gminy Chocianów główne źródła zagrożenia środowiska są spowodowane jego zanieczyszczeniem (czyli wprowadzeniem do powietrza, wody, ziemi, substancji stałych, ciekłych lub gazowych albo energii w takich ilościach lub w takim składzie, który może ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, glebę, wodę lub spowodować inne zmiany w środowisku, w tym również kulturowym). Powstają one w wyniku postępującego procesu zabudowy (przede wszystkim zabudowy o charakterze mieszkaniowym i usługowo-produkcyjnym), który przekłada się na rozwój transportu, gospodarki komunalnej itp.

Występujące na terenie gminy zagrożenia to przede wszystkim:

- zagrożenia dla warunków wodnych,
- zagrożenia atmosfery, hałas
- zagrożenia gleby,
- zagrożenia powodowane oddziaływaniem elektromagnetycznym.

6.2.1. Zagrożenia dla warunków wodnych.

Obszar gminy Chocianów ze względu na rolniczy charakter i rodzaj prowadzonych działalności o charakterze produkcyjno-usługowym charakteryzuje się specyficznym rodzajem zanieczyszczeń środowiska wodnego, pochodzących ze źródeł lokalnych i zewnętrznych. Są to zanieczyszczenia głównie komunalne i chemiczno-biologiczne ze zróżnicowanym stopniem oddziaływaniem na wody powierzchniowe i podziemne.

6.2.2. Zagrożenia atmosfery, hałas.

Antropogeniczne rodzaje źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza można podzielić na:

- emisję punktową (zorganizowaną emisję z kominów zakładowych powstałą w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych),
- emisję liniową (komunikacyjną, pochodzącą głównie z transportu samochodowego, kolejowego, w której poszczególne odcinki drogi rozpatrywane są jako emitery),
- emisje powierzchniową (w skład której wchodzi zanieczyszczenia komunalne).

Główny wpływ na stan powietrza mają przede wszystkim procesy energetycznego spalania paliw związane z emisją powierzchniową. Są one szczególnie uciążliwe w okresie grzewczym wśród zwartej zabudowy, która utrudnia proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. Procesy te pochodzą zarówno z niskich emitorów odprowadzających gazowe produkty spalania z palenisk domowych, jak i lokalnych i zbiorczych kotłowni, w których podstawowym nośnikiem grzewczym jest węgiel, niestety często złej jakości, o dużej zawartości siarki.

Ważnym źródłem zanieczyszczenia są również arterie o dużym natężeniu ruchu, a zwłaszcza trasy tranzytowe (w tym przede wszystkim: drogi wojewódzkie nr 328, 331, 335). Ruch samochodowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Źródło emisji komunikacyjnej znajduje się nisko nad ziemią, co sprawia, że zanieczyszczenia emitowane z silników pojazdów kumulują się w najbliższym otoczeniu dróg, a ich wpływ na jakość powietrza maleje wraz z odległością. Brak jest danych dotyczących wielkości emisji substancji szkodliwych do atmosfery pochodzących z transportu na terenie gminy. Nie mniej jednak sektor ten, ma coraz większy wpływ na jakość i stan powietrza. Szkodliwe substancje pochodzące ze spalania paliw stanowią źródło zanieczyszczenia zarówno powietrza, jak i gleb, a w konsekwencji również wód powierzchniowych i podziemnych na skutek wymywania zanieczyszczeń z powierzchni gruntu.

Ponieważ na terenie gminy brak jest większych terenów produkcyjnych, należy uznać iż emisja punktowa nie stanowi istotnego źródła zagrożenia.

Jednym z bardziej determinujących czynników jakości środowiska jest hałas rozumiany jako dźwięki niepożądane, uciążliwe, szkodliwe. Może on wywierać niekorzystny wpływ na zdrowie człowieka, świat zwierzęcy i roślinny, a jego szkodliwość zależy od natężenia, częstotliwości, charakteru zmian w czasie, długotrwałości działania. Hałas występuje powszechnie zwłaszcza wzdłuż tras komunikacyjnych, obiektów przemysłowych i usługowych o charakterze wytwórczym. Na terenie gminy nie ma stałego punktu pomiarowego, jednak można przyjąć, że głównym jego źródłem jest hałas komunikacyjny, w skład którego wchodzi hałas drogowy, uzależniony od wielu czynników, w tym m.in.: od układu drogowego, natężenia i struktury ruchu, średniej prędkości strumienia pojazdów, stanu technicznego nawierzchni, stanu technicznego pojazdów.

Największe zagrożenie hałasem stwarzają przede wszystkim drogi wojewódzkie nr 328, 331, 335.

6.2.3. Zagrożenia gleby.

Na terenie gminy Chocianów w ostatnim czasie nie prowadzono badań chemizmu gleb. Ponieważ jednak obszar ten nie jest silnie zurbanizowany i uprzemysłowiony, można przyjąć, iż poza zagrożeniami związanymi głównie z intensywnie prowadzoną gospodarką rolną oraz emisją komunikacyjną, której źródłem są pojazdy poruszające się po drogach, nie występują tu inne źródła zanieczyszczenia.

6.2.4. Zagrożenia powodowane oddziaływaniem elektroenergetycznym.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego są systemy wytwórcze i przesyłowe energii elektrycznej, stacje radiowe, telewizyjne, urządzenia diagnostyczne, terapeutyczne, urządzenia przemysłowe i urządzenia użytku domowego, słowem - promieniowanie to występuje powszechnie w środowisku. Ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości

umieszczone w środowisku naturalnym. W gminie Chocianów do sztucznych źródeł emisji pól elektromagnetycznych stanowiących potencjalne zagrożenie dla środowiska należą:

- linie elektroenergetyczne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne.

7. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody.

Na obszarach objętych zmianą Studium przy ul. Głogowskiej, występuje forma ochrony przyrody: obszary chronionego krajobrazu „Lasy Chocianowskie” na terenie którego obowiązuje rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 26 z dnia 28 listopada 2008r. Tereny objęte zmianą Studium przy ul. Głogowskiej nie są zabudowane ani nie są zalesione, są to tereny upraw polowych. Położone są w bezpośrednim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej 331 łączącej Chocianów z Polkowicami.

Wszelkie planowane na tym terenie inwestycje przede wszystkim realizacja funkcji aktywności gospodarczej wzdłuż ul. Głogowskiej powinna uwzględniać przepisy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r oraz akty wykonawcze. Do problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu dla ww. terenu można zaliczyć wzrost natężenia ruchu (w czasie realizacji i funkcjonowania inwestycji) oraz wzrost hałasu komunikacyjnego. Na dzień opracowania projektu Studium trudno jest określić ramy czasowe powstania nowych inwestycji, ich rozwiązań technicznych i przestrzennych. Brak jest również jakichkolwiek informacji dotyczących na temat takich inwestycji. Zakłada się, że nowe inwestycje nie będą miały znaczącego, negatywnego wpływu na chronionego krajobrazu „Lasy Chocianowskie”.

Część terenu objętego zmianą Studium (dz. nr 530, 531, 532, 533 obręb 3 Chocianów), znajduje się wg. Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (uchwała nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020r., Dz. Urz. Woj. Doln. z 30.06.2020r. poz. 4036) w granicach Korytarza ekologicznego Bory dolnośląskie – Odra Środkowa, stanowiącego element Obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo. Korytarz ekologiczny ma przebieg orientacyjny – szczegółowy przebieg należy wyznaczyć w lokalnych opracowaniach planistycznych w oparciu o aktualne opracowanie ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodniczą, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych.

8. Przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń projektu zmian studium na poszczególne komponenty środowiska.

Określenia uwarunkowań przyrodniczych w procesie konstruowania projektu zmian Studium gminy Chocianów dokonano częściowo na podstawie dostępnych opracowań przyrodniczych wymienionych oraz uwzględniono przepisy ustaw z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego oraz przepisy wykonawcze do tych ustaw. Obejmowały one zasady ochrony poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, wykaz norm dopuszczalnych w zakresie promieniowania elektromagnetycznego, emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego oraz zasady ich obliczania, klasyfikacji i sposobów wykorzystania odpadów a także klasyfikacji wód powierzchniowych oraz warunków ich odprowadzania.

Zmiana Studium została podjęta zgodnie z uchwałą nr XXVIII.184.2020 Rady Miejskiej w Chocianowie z dnia 9 lipca 2020r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów i obejmuje tereny:

P1 – obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej,

R1 – obszar funkcjonalny rolniczy.

Każdy z rodzajów zagospodarowania terenu oddziałuje na środowisko i zdrowie ludzi oraz dobra materialne w sposób dla niego charakterystyczny. Celem zilustrowania tego oddziaływania dokonano w prognozie pewnej generalizacji, łącząc w grupy określone rodzaje zagospodarowania o zbliżonych cechach funkcjonalnych. Oddziaływanie to zobrazowano listą kontrolną w postaci macierzy Leopolda. Wierszom tej macierzy przyporządkowano poszczególne grupy rodzajów zagospodarowania wyznaczone w studium, natomiast kolumnom

poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Oddziaływanie oceniono w skali trójstopniowej: (+) – pozytywne, (0) – brak oddziaływania i (-) – negatywne. Wyniki analiz przedstawiono w tabeli.

Tabela. Matryca oddziaływania wybranego rodzaju zagospodarowania terenu proponowanego w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Rodzaj użytkowania terenu wg studium (zgeneralizowane)	Komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego objęte zmianą Studium												
	Bioróżnorodność	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Powietrze	Woda	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Kompleksy leśne	Zabytki	Dobra materialne
P1 - obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej	(-)	(+)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(0)	(-)	(+)
R1 – obszar funkcjonalny rolniczy	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(-)	(0)	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)

(+) – pozytywne, (0) – brak oddziaływania i (-) – negatywne.

Dla większości przedsięwzięć przewidywanych w ramach poszczególnych ustaleń studium bezpośrednie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska będzie ograniczone do najbliższego sąsiedztwa. Różny będzie jednak charakter tych oddziaływań w zakresie okresu trwania, częstotliwości, trwałości i intensywności przekształceń. Ponadto często będą to oddziaływania skumulowane. Skutki realizacji ustaleń projektu studium oddziaływać będą bowiem, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz. Katalog typowych oddziaływań charakterystycznych dla określonego sposobu zagospodarowania terenu proponowanego w projekcie zmian studium wraz z ich zasięgiem przestrzennym i trwałością zjawiska przedstawia się następująco:

- Rodzaj oddziaływania: pozytywne (OP), negatywne (ON)
- Trwałość zjawisk: odwracalne (O), trwałe (T)
- Zasięg przestrzenny oddziaływania: regionalne (R), ponadlokalne (P), lokalne (L)

P1 – obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej:

- Powierzchnia ziemi i gleby:
 - degradacja warstwy glebowej – ON, T, L,
 - intensyfikacja procesów erozyjnych na powierzchniach
 - pozbawionych roślinności – ON, O, L,
 - zmiana wilgotności gleb – ON, T, L,
 - przekształcenie naturalnej rzeźby terenu – ON, O, L,
 - ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej – ON, O, L,
 - możliwość zanieczyszczenia gleb – ON, O, L,
- Wody podziemne:
 - możliwość lokalnego sztucznego obniżenia zwierciadła wód podziemnych pierwszego poziomu – ON, O, L,
 - zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych w sytuacjach nadzwyczajnych – ON, O, L,
 - zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych w obszarze wykonywania ziemnych prac budowlanych – ON, O, L,
- Wody powierzchniowe:
 - zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych w sytuacjach nadzwyczajnych – ON, O, L,
 - zmiana kierunku spływu wód opadowych w obszarze wykonywania ziemnych prac budowlanych – ON, O, L,
 - zmiana stosunków wodnych w następstwie odprowadzania wód opadowych z terenów

- zabudowanych i utwardzonych – ON, O, L,
- Klimat i higiena atmosfery:
 - przekształcenie warunków topoklimatycznych – ON, T, L,
 - pogorszenie jakości powietrza – ON, O, L,
 - zmiana warunków akustycznych – ON, O, L,
- Szata roślinna i zwierzęta:
 - ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny – ON, T, P,
 - ograniczenie możliwości migracji zwierząt i roślin – ON, T, p,
 - częściowa degradacja istniejącej szaty roślinnej – ON, T, L,
 - zmiana warunków siedliskowych szaty roślinnej – ON, T, L,
 - wprowadzenie nowej zieleni urządzonej, rewitalizacja istniejącej zieleni – OP, O, L,
- Krajobraz, systemy przyrodnicze, różnorodność biologiczna, obszary prawnie chronione:
 - wprowadzenie zabudowy kubaturowej na tereny otwarte – ON, T, L,
 - ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych – ON, T, L,
 - zmiana krajobrazu naturalnego (otwartego) – ON, T, L,
 - rewitalizacja parków i zabudowy zabytkowej – OP, O, L.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie zaproponowano rozwiązań alternatywnych (wariantowych) w kontekście oddziaływań na Obszary Natura 2000, ponieważ na dzień opracowania projektu Studium trudno jest określić ramy czasowe powstania nowych inwestycji, ich rozwiązań technicznych i przestrzennych. Brak jest również jakichkolwiek informacji dotyczących na temat takich inwestycji. Zakłada się, że nowe inwestycje nie będą miały znaczącego, negatywnego wpływu na te obszary.

Podczas formułowania zapisów Studium rozważano propozycje różnych sformułowań zapisów dot. przeznaczeń terenów oraz ich zgodność z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Pozostałe zapisy Studium nie podlegały zmianom projektowym z uwagi na zgodność ustaleń z uwarunkowaniami przyrodniczymi, ustaleniami obowiązującego Studium oraz z przepisami odrębnymi. Obecne zapisy zmiany Studium respektują w wystarczającym stopniu aspekty środowiskowe. Przyjęte rozwiązania funkcjonalno - przestrzenne zostały dostosowane do istniejących uwarunkowań przyrodniczych, środowiskowych, urbanistycznych i krajobrazowych. Uznano, że przyjęty projekt zmiany Studium spełnia wymogi w zakresie ochrony środowiska, określone przepisami odrębnymi. W związku z realizowaniem polityki przestrzennej gminy zawartej w obowiązujących dokumentach planistycznych oraz mając na uwadze zapisy zawarte w ustawie z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymagające ustalenia w projekcie zmiany Studium i w ustaleniach nowych planów miejscowych jednoznacznych ustaleń i przeznaczeń dla terenów, nie przewidziano w projektowanym dokumencie rozwiązań alternatywnych.

Jest rzeczą oczywistą, że wpływ na środowisko zainwestowania gminy Chocianów wraz przyległymi terenami gminy sąsiednich musi być odnotowany w środowisku. Zgodnie z obecnymi przepisami każdy podmiot musi ograniczyć swe szkodliwe oddziaływanie do terenów, do których posiada tytuł prawny, musi ograniczyć emisję wartości poszczególnych zanieczyszczeń do obowiązujących norm i powinien podjąć działania modernizacyjne do dalszego ich obniżania. W zmianie studium wyznaczono działania mające poprawić stan środowiska. Proponowane ustalenia zmiany studium są efektem wyborów i rozwiązań wynikających ze zgłoszonych wniosków, zamierzeń władz lokalnych oraz dotychczasowych zapisów obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów, z uwzględnieniem aktualnych uwarunkowań środowiskowych i społecznych. Analiza projektu zmian studium gminy wskazuje więc, że sposób zagospodarowania poszczególnych terenów oraz jego intensywność zostały dostosowane do istniejących uwarunkowań przyrodniczych, co gwarantuje zachowanie walorów naturalnych środowiska w stopniu zadowalającym, z punktu widzenia zasad zrównoważonego rozwoju. Ustalenia projektu studium w zakresie zasad gospodarowania przestrzenią uwzględniają wartości przyrodnicze i krajobrazowe gminy.

Gwarancją takiego postępowania jest także fakt, iż przyjęte w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniają takie zasady polityki ekologicznej jak:

- zasada wysokiego poziomu ochrony środowiska,
- zasada przezorności i prewencji,
- zasada równego dostępu do środowiska przyrodniczego,
- zasada integracji polityki ekologicznej z politykami sektorowymi,
- zasada regionalizacji przy konstruowaniu i stosowaniu narzędzi polityki ekologicznej,

- zasada uspołecznienia polityki ekologicznej,
- zasada skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej.

W przypadku braku realizacji postanowień projektowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów na terenie objętym ww. zmianą będzie można zrealizować nowe zagospodarowanie terenu zgodnie z obowiązującym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Chocianów (uchwała Rady Miejskiej w Chocianowie nr XXXIV.222.2013 z dnia 23 maja 2013r., zmieniony uchwałą Rady Miejskiej w Chocianowie nr XXVIII.182.2018 z 26 maja 2018r.) ale w dalszym ciągu pozostanie problem z brakiem możliwości rozwoju zakładu produkcyjnego Smulders oraz realizowaniem polityki przestrzennej przez Burmistrza Chocianowa w tym wzroście zatrudnienia i poprawy sytuacji ekonomicznej gminy.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu, wspólnotowym, krajowym i regionalnym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m.in.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997r. wraz Protokołem.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971r. ze zmianami w Paryżu (1982r.) i Regim (1987r.),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992r.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990r.), wiedeńskimi (1992r.).

Ustalenia Szczytu klimatycznego ONZ 2018 w Katowicach, COP24.

Główne strategiczne cele polityki ekologicznej państwa, sformułowane są w dokumencie:

- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.

Dokumentem na szczeblu regionu (województwa) są m.in.:

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (uchwała nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020r.);
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020 (uchwała nr XXXII/932/13 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 lutego 2013r.);
- uchwała nr XLI/1407/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 grudnia 2017r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa dolnośląskiego, z wyłączeniem Gminy Wrocław i uzdrowisk, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. U. Województwa Dolnośląskiego z 2017r., poz. 5155).

Dokumentem na szczeblu gminnym są:

- obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego;
- Strategia rozwoju gminy Chocianów na lata 2014-2020.

Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 6 Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego. Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju;
- przystosowanie do zmian klimatu;
- ochrona różnorodności biologicznej.

W pracach nad studium kierowano się polityką zrównoważonego rozwoju w takich aspektach jak:

- ochrona walorów środowiska naturalnego;

- zachowanie możliwości odtwarzania się zasobów naturalnych;
- racjonalne użytkowania zasobów nieodnawialnych;
- zachowania różnorodności biologicznej;
- przeciwdziałanie izolacji regionów peryferyjnych;
- stworzenie równych szans rozwoju dla wszystkich mieszkańców;
- zapewnienie obywatelom bezpieczeństwa ekologicznego.

Na szczeblu regionalnym najważniejsze działania polegają na uwzględnieniu w studium gminy Chocianów. elementów polityki przestrzennej w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, zapisanych ustaleniach Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego.

Działania planistyczne na szczeblu powiatowym są zbieżne z zapisami obowiązującego w gminie Chocianów, Programu ochrony środowiska dla powiatu polkowickiego na lata 2015-2018 z perspektywą do 2021r.

Cele ochrony środowiska w gminie Chocianów zapisane zostały w dokumentach gminnych dot. ochrony środowiska. Stanowią one rozwinięcie działań dokumentów na szczeblu krajowym i regionalnym.

10. Transgraniczne oddziaływanie.

Zważywszy na położenie gminy Chocianów w znacznej odległości od granicy państwa, można stwierdzić, że ustalenia zmian studium gminy nie będą źródłem takiego oddziaływania transgranicznego.

11. Proponowane rozwiązania ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko wywołane realizacją ustaleń studium.

Środowisko naturalne gminy Chocianów oraz jego położenie geograficzne stanowi dobrą podstawę dla dalszego zrównoważonego rozwoju gminy. Aktualny stan środowiska naturalnego w gminie jest stosunkowo dobry. Uwarunkowania naturalne nie stanowią bariery dla dalszego rozwoju gminy w kierunkach założonych w studium. Przy planowaniu nowych kierunków zagospodarowania przestrzennego muszą być jednak zachowane podstawowe wymogi umożliwiające bieżącą ochronę zasobów naturalnych, a także utrzymanie ich obecnego stanu w przyszłości. Zachowanie wymogów ochrony środowiska w tym zakresie ma także wymiar czysto społeczny przez istotny wpływ na poziom życia mieszkańców gminy. Szczególną uwagę w procesie planowania rozwoju gminy, zwłaszcza jego intensyfikacji, należy zwrócić na działania, które będą wpływać na stan czystości wód powierzchniowych. Jest to szczególnie ważne w przypadku możliwości wykorzystania walorów środowiska do produkcji ekologicznej żywności. Podobnie wszystkie planowane inwestycje oparte powinny być o nowoczesne technologie, które kładą nacisk na ochronę środowiska.

W zapisach studium zagwarantowano w stopniu wystarczającym, uwzględniając rangę dokumentu, warunki ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

W studium zgodnie z obowiązującymi przepisami zaproponowano rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko wywołane realizacją ustaleń studium. Do zadań tych należy m.in.

- respektowanie przepisów odrębnych dot. ochrony środowiska na obszarze chronionego krajobrazu „Lasy Chocianowskie” na terenie którego obowiązuje rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 26 z dnia 28 listopada 2008r,
- respektowanie przepisów dotyczących ochrony przed hałasem,
- respektowanie uchwały nr XLI/1407/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 grudnia 2017r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa dolnośląskiego, z wyłączeniem Gminy Wrocław i uzdrowisk, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
- ustalenie wskaźników urbanistycznych dla nowej zabudowy.

Ponad to Burmistrz Miasta i Gminy Chocianów jako organ opracowujący projekt, obowiązany jest prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływań na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w art. 55 ust. 3 pkt 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...). Aby właściwie wywiązać się z obowiązku monitoringu Burmistrz powinien występować o przedłożenie wyników monitoringu przez RDOŚ, wojewodę, starostę oraz dyrektora regionalnych lasów

państwowych względem monitoringu przedstawionego tym organom na podstawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz decyzji budowlanych, a także do właściwych organów względem innych decyzji inwestycyjnych. Wyniki monitoringu prowadzonego względem opracowanego dla danego terenu mpzp oraz przedsięwzięć, dla których decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydał organ gminny, będą w zasobie tego organu.

Monitoring w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest obowiązek prowadzenia cyklicznych ocen zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (raz w okresie jednej kadencji – art. 32 ust. 1 przywołanej ustawy), proponuje się aby w ramach tej analizy przeprowadzić również ocenę wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko (oddziaływania na powietrze, rzeźbę terenu, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, klimat, warunki życia ludzi, zwierząt i roślin, obszary Natura 2000 itd.), według np. następujących kryteriów:

- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- czasowości trwania oddziaływania (chwilowe, czasowe, stałe),
- zasięgu przestrzennego (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości oddziaływania i przekształceń (możliwe do rewitalizacji, przejściowe, częściowo odwracalne, nieodwracalne),

lub według kryteriów zastosowanych np. w niniejszej prognozie:

- rodzaj oddziaływania: pozytywne (OP), negatywne (ON)
- trwałość zjawisk: odwracalne (O), trwałe (T)
- zasięg przestrzenny oddziaływania: regionalne (R), ponadlokalne (P), lokalne (L).

Monitorowanie oddziaływania ustaleń Studium na środowisko prowadzone będzie zatem cyklicznie w odstępach kilkuletnich, co odpowiada długiemu okresowi realizacji ustaleń tego dokumentu. W przypadku stwierdzenia znacznego negatywnego wpływu na środowisko, może zajść konieczność kolejnej zmiany Studium, natomiast w przypadku braku istotnych negatywnych oddziaływań, można kontynuować realizację ustaleń przyjętej wersji Studium.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów została opracowana zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i stanowi element procedury postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko gminy, głównie z punktu widzenia uwzględnienia w projekcie zmian studium zasad zrównoważonego rozwoju oraz skutków środowiskowych działalności człowieka w przyrodzie.

Zmiana studium dopuszcza zlokalizowanie w mieście Chocianów nowych terenów przeznaczonych pod aktywność gospodarczą oraz pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu terenów rolniczych. Na terenach znajdujących się w obszarze chronionego krajobrazu „Lasy Chocianowskie”, obowiązują ograniczenia w użytkowaniu zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na części terenu objętego zmianą Studium (dz. nr 530, 531, 532, 533 obręb 3 Chocianów), w granicach Korytarza ekologicznego Bory dolnośląskie – Odra Środkowa, stanowiącego element Obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo. Korytarz ekologiczny ma przebieg orientacyjny – szczegółowy przebieg należy wyznaczyć w lokalnych opracowaniach planistycznych w oparciu o aktualne opracowanie ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodniczą, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych.

Analiza ustaleń studium gminy, w kontekście stopnia uwzględniania, w tym projekcie celów ochrony środowiska i priorytetów ekologicznych ustanowionych na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym wykazała zgodność tych celów i priorytetów z założeniami Polityki Ekologicznej Państwa oraz dokumentami gminnymi dot. ochrony środowiska gminy. Nie stwierdzono też, celów sprzecznych i wykluczających się.

Ocena potencjalnych (pozytywnych i negatywnych) skutków środowiskowych proponowanych w studium zmian wskazuje, że, nie będą one negatywnie oddziaływać na formy ochrony przyrody.

W studium zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie potencjalnie negatywnych oddziaływań.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie zaproponowano rozwiązań alternatywnych w kontekście oddziaływań na Obszary Natura 2000, ponieważ nie przewiduje się znaczącego, negatywnego wpływu na te obszary.

Na etapie oceny projektu studium nie jest możliwe oszacowanie prac kompensacyjnych, które powinny być wykonane. Studium jako dokument o charakterze strategicznym nie jest podstawą do realizacji poszczególnych przekształceń. Ich realizacja może nastąpić dopiero po uchwaleniu planu miejscowego dla danego terenu, w którym można ustalić metody analizy skutków ich realizacji oraz propozycje prac kompensacyjnych.

Reasumując przedstawioną powyżej ocenę wpływu ustaleń projektu zmian studium na środowisko i żyjących w nim ludzi, można stwierdzić, że zdecydowana większość proponowanych celów i zadań nie będzie powodować znacząco negatywnych wpływów na środowisko i ludzi. Przyjęte ustalenia powinny się natomiast przyczynić się do zwiększenia poziomu życia ludzi, bez ograniczania tempa aktywności w zakresie ochrony środowiska. Zakres i skala proponowanych działań wskazują, że w nadchodzących latach może nastąpić w omawianej dziedzinie wyraźny postęp jakościowy w stosunku do obecnego stanu.

13. Oświadczenie autora – załącznik do prognozy.

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021r. poz. 247). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Tomasz Polkowski

Tomasz Polkowski